

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	11
8.	EKLER.....	35

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Merkez ve Taşra Teşkilatı Personel Dağılımı.....	4
Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2020 Yılı Bütçelenen ve Gerçekleşen Gelir	5
Tablo 3: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2020 Yılı Bütçelenen ve Gerçekleşen Gider	6
Tablo 4: 31.12.2020 Tarihi İtibarıyla İcra Takibindeki Alacak Tutarları (TL).....	16
Tablo 5: Belediyelerden Olan Prim ve Prime Bağlı Alacaklara İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Tutarları ile Oranları.....	31

KISALTMALAR

SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
MOSİP	: Mali Yönetim Sistemi Otomasyon Projesi
GSS	: Genel Sağlık Sigortası
TPAO	: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kurum Alacaklarının Takibinin Yapıldığı Bilgi Sistemleri ile Muhasebe Sistemi Arasında Entegrasyon Sağlanmamış Olması Nedeniyle Alacakların Mali Tablolarda Tam Olarak Raporlanamaması
2. Faaliyet ve Alacak Hesaplarına Ait Tahsilatların Emanet Hesaplarında İzlenmesi
3. Kurum Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Mali İş ve İşlemlerin Bazılarının Mali Tablolarda Yer Almaması
4. Kurum Alacaklarıyla İlgili Yürütülen İcra İşlemlerinden Bir Kısımının Muhasebe Sistemi Dışında Takip Edilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Hazine ve Maliye Bakanlığına Bağlı Muhasebe Birimleri Tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilen Tahsilatlardan Mahiyetleri Tespit Edilemeyenlerin Emanetler Hesabında Bekletilmesi
2. Sağlık Bakanlığı ile Yapılan Göttürü Bedel Üzerinden Hizmet Alım Sözleşmesinin Geç İmzalanması Nedeniyle Ödemelerin Avans Olarak Gerçekleştirilmesi
3. Sağlık Hizmet Sunucularına Verilen Avansların Bir Kısımının Kapatılmasında Gecikmeler Yaşanması
4. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Ödenmesi Gereken Genel Sağlık Sigortası Primlerinden Bir Bölümünün Tahsil Edilememesi
5. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile Yapılan Taşınmaz Trampa İşlemlerinin Sonuçlandırılmaması
6. Sosyal Güvenlik Kurumunun Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığındaki Hisseleri İçin Kar Payı Ödemesi Yapılmaması
7. Zamanaşımına Uğramış Kurum Alacaklarının Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması
8. Genel Sağlık Sigortası Fonunun Sosyal Sigorta Fonu ile Birleştirilmesi ve Fonlar Arası Aktarma Yapılması

9. Sigorta Şirketinden Olan Alacağın Tahsil Sürecindeki Aksaklıklar

10. Bazı Belediyelerden Prim Alacaklarının Tahsil Edilememesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK); sosyal güvenlik sisteminde sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak, aktüeryal ve mali açıdan sürdürülebilir, çağdaş standartlarda bir sosyal güvenlik sistemini gerçekleştirmek, gelir ve gider arasındaki farkı azaltmak ve hizmet kalitesini sürekli geliştirmek amaçlarını benimsemiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu, BAĞ-KUR Genel Müdürlüğü ve T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü 20.06.2006 tarihli ve 26173 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile Sosyal Güvenlik Kurumu çatısı altında toplanmıştır. Bu yapılanma devlet memurları, hizmet akdine göre çalışanlar, tarım işlerinde çalışanlar, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik sisteminin, tek bir emeklilik sistemine dönüştürülmesini temin etmeye yönelik olmuştur.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra 24.11.2006 tarihinde Kurumun ilk Genel Kurul toplantısı yapılmış, Yönetim Kurulu üyelerinin 28.11.2006 tarihinde göreve başlamalarıyla birlikte Sosyal Sigortalar Kurumu, BAĞ-KUR ve T.C. Emekli Sandığının tüzel kişilikleri sona ermiştir.

02.07.2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5502 sayılı Kanun’un Kurumun amaç, tanımlar, kuruluş ve görevlerinin düzenlendiği Birinci Bölümü; organlarının ve görevlerinin düzenlendiği İkinci Bölümü; Başkanlık Teşkilatı, Ana Hizmet Birimleri, Danışmanlık Birimleri, Yardımcı Hizmet Birimleri ve Taşra Teşkilatının düzenlendiği bölümleri yürürlükten kaldırılmıştır. 15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 403-433’üncü maddelerinde Sosyal Güvenlik Kurumunun teşkilatı hakkında yeni düzenlemeler yapılmıştır.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ne göre Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Sosyal Güvenlik Kurumu, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali açıdan özerk olup, 5502 sayılı Kanun’da ve söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nde hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir. 21.04.2021 tarihli ve 31461 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Kurulması ile Kamu Personel İşlemlerinin

Yürütülmesine İlişkin Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kurulmuştur.

Kurumun görevleri, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 405'inci maddesinde şu şekilde belirlenmiştir:

a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları ile yıllık uygulama programlarını dikkate alarak sosyal güvenlik politikalarını uygulamak, bu politikaların geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.

b) Hizmet sunduğu gerçek ve tüzel kişileri hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirmek, haklarının kullanılmasını ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini kolaylaştırmak.

c) Sosyal güvenliğe ilişkin konularda; uluslararası gelişmeleri izlemek, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmelerine ilişkin gerekli çalışmaları yürütmek, usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası antlaşmaları uygulamak.

ç) Sosyal güvenlik alanında eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak, kamu idareleri arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.

d) Mevzuat ile Kuruma verilen görevleri yapmak.

Kurumun temel faaliyet alanı; kısa ve uzun vadeli sigorta kollarından oluşan sosyal güvenlik sistemi faaliyetleri ile genel sağlık sigortası faaliyetleridir.

Kısa vadeli sigorta kolları kapsamında;

- Sigortalıya, geçici iş göremezlik süresince günlük geçici iş göremezlik ödeneği,
- Sigortalıya sürekli iş göremezlik geliri,
- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının hak sahiplerine gelir,
- Gelir bağlanmış olan kız çocuklarına evlenme ödeneği,
- Hastalık ve analık sigortasından sigortalıya hastalık veya analık hallerine bağlı olarak ortaya çıkan iş göremezlik süresince, günlük geçici iş göremezlik ödeneği,
- Analık sigortası kapsamında emzirme ödeneği,
- Cenaze ödeneği,

- Askerlik ve doğum borçlanması hakları verilmektedir.

Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında;

- Malullük sigortası kapsamında malullük aylığı,
- Yaşlılık sigortası kapsamında yaşlılık aylığı ve toptan ödeme,
- Ölüm sigortası kapsamında ölüm aylığı, ölüm toptan ödemesi ve aylık almakta olan kız çocuklarına evlenme ödeneği ile cenaze ödeneği verilmektedir.

Genel sağlık sigortası kapsamında ise;

- Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere finansmanı sağlanan tıbbî ürün ve hizmetler,
- Genel sağlık sigortalıları ile hak sahiplerinin hastalıklardan korunması amacıyla ilgili kamu idareleriyle kişisel koruyucu sağlık hizmetleri politikalarının tespitine ve etkin bir şekilde uygulanmasına katkı sağlanması,
- Genel sağlık sigortalıları ile hak sahipleri ve işverenlerin genel sağlık sigortası mevzuatından doğan hakları ve ödevleri konusunda her türlü iletişim araçları ile bilgilendirilmesi hizmetleri verilmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 406'ncı maddesinde Kurumun organları; Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Başkanlık olarak sayılmış olup 413'üncü maddesinde ise Başkanlığın hizmet birimleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- a) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- b) Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü
- c) Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü
- ç) Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü
- d) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı
- e) Aktüerya ve Fon Yönetimi Daire Başkanlığı
- f) Strateji Geliştirme Başkanlığı
- g) Personel Daire Başkanlığı

- ğ) Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı
- h) İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığı
- ı) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı
- i) Hukuk Müşavirliği
- j) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Taşra Teşkilatı" başlıklı 427'nci maddesinde Başkanlığın taşra teşkilâtının; her ilde kurulan sosyal güvenlik il müdürlükleri ile sosyal güvenlik il müdürlüklerine bağlı olarak kurulacak sosyal güvenlik merkezlerinden oluşacağı, il ve ilçelerde nüfus, sigortalı ve genel sağlık sigortalı sayısı, işyeri sayısı, işlem yoğunluğu ve belirlenecek diğer kriterler doğrultusunda yeteri kadar sosyal güvenlik merkezi (SGM) kurulabileceği veya kaldırılabilceği hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda, Yönetim Kurulunun muhtelif tarih ve sayılı kararları ile 452 SGM, 36 sağlık SGM, 82 mali hizmetler SGM ve 34 rehberlik SGM olmak üzere toplam 604 adet SGM'nin kurulmasına karar verilmiştir. Bunlardan, 412 SGM, 35 sağlık SGM, 82 mali hizmetler SGM ve 29 rehberlik SGM olmak üzere toplam 558 adet SGM faaliyetine başlamıştır.

Kurumun merkez ve taşra teşkilatında 33.234 personel görev yapmakta olup bunların dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1: Merkez ve Taşra Teşkilatı Personel Dağılımı

TEŞKİLAT	KADROLU MEMUR	4/B (SÖZLEŞMELİ)	BİLİŞİM UZMANI (SÖZLEŞMELİ)	İŞÇİ	TOPLAM
MERKEZ	3.476	345	73	940	4.834
TAŞRA	22.960	261	0	5.179	28.400
TOPLAM	26.436	606	73	6.119	33.234

1.3. Mali Yapı

SGK 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli IV sayılı cetvelde yer alan bir kamu idaresidir.

Kurum, bütçe işlemlerini Strateji Geliştirme Başkanlığınca hazırlanan Bütçe Yönergesi

hükümlerine göre yürütür. Hazırlanan bütçe teklifleri Kurum Başkanı tarafından Yönetim Kurulu onayına sunulur.

Yönetim Kurulu'nun 19.12.2019 tarihli ve 2019/431 sayılı Kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren 2020 mali yılı bütçesinde; Sosyal Güvenlik Kurumuna 524.630.757.000,00 TL ödenek verilmiş, Kurumun gelirleri 474.528.994.000,00 TL olarak tahmin edilmiştir. Ödenekler toplamı ile tahmini gelirler toplamı arasındaki 50.101.763.000,00 TL'lik farkın da Hazineden karşılanması öngörülmüştür.

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2020 Yılı Bütçelenen ve Gerçekleşen Gelir

GELİRLERİN TÜRÜ	GELİR TAHMİNİ (TL)	GERÇEKLEŞEN NET TUTAR (TL)
02- SOSYAL GÜVENLİK GELİRLERİ	412.558.110.000,00	341.129.944.314,80
03- TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	89.378.000,00	42.504.024,33
04- ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	50.101.763.000,00	153.059.401.556,68
05- DİĞER GELİRLER	9.965.230.000,00	14.489.487.787,10
06- SERMAYE GELİRLERİ	60.000,000	21.170.000,00
08- ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	51.916.216.000,000	54.637.084.838,81
NET BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI	524.630.757.000,00	563.379.592.521,72

Sosyal güvenlik gelirleri 2020 yılında bütçe tahmininin %17,31 altında gerçekleşerek 341.129.944.314,80 TL,

Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri 2020 yılında bütçe tahmininin %52,44 altında gerçekleşerek 42.504.024,33 TL,

Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler 2020 yılında bütçe tahmininin %205,50 üstünde gerçekleşerek 153.059.401.556,68 TL (SGK 2020 yılı bütçesinde ödenekler toplamı ile tahmini bütçe gelirleri arasındaki 50.101.763.000,00 TL'lik farkın Hazineden karşılanması öngörülmüşken, 2020 yılı sonu itibariyle finansman açığını kapatmak üzere 72.430.764.000,00 TL tutarında Hazine yardımı alınmıştır.)

Diğer gelirler 2020 yılında bütçe tahmininin %45,40 üstünde gerçekleşerek 14.489.487.787,10 TL,

Alacaklardan tahsilatlar 2020 yılında bütçe tahmininin % 5,24 üstünde gerçekleşerek 54.637.084.838,81 TL,

olmuştur.

Tablo 3: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2020 Yılı Bütçelenen ve Gerçekleşen Gider

GİDERLERİN TÜRÜ	NİHAİ BÜTÇE ÖDENEĞİ (TL)	GERÇEKLEŞEN TUTAR (TL)
01 - PERSONEL GİDERLERİ	2.445.782.000,00	2.354.599.176,24
02 - SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	441.023.000,00	405.847.091,82
03 - MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	1.552.427.000,00	1.240.454.373,56
04 - FAİZ GİDERLERİ	30.000,00	8.946,81
05 - CARİ TRANSFERLER	550.746.984.807,76	531.147.076.443,75
06 - SERMAYE GİDERLERİ	386.530.000,00	162.974.218,24
BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI	555.572.776.807,76	535.310.960.250,42

Personel giderleri 2020 yılında bütçe tahmininin %3,73 altında gerçekleşerek 2.354.599.176,24 TL,

Sosyal Güvenlik Kurumlarına devlet primi giderleri 2020 yılında bütçe tahmininin %7,98 altında gerçekleşerek 405.847.091,82 TL,

Mal ve hizmet alım giderleri 2020 yılında bütçe tahmininin %20,10 altında gerçekleşerek 1.240.454.373,56 TL,

Faiz giderleri 2020 yılında bütçe tahmininin %70,18 altında gerçekleşerek 8.946,81 TL,

Cari transferler (emekli aylıkları, kısa vadeli sigorta ödemeleri, sağlık giderleri, ek ödeme, faturalı ödemeler) 2020 yılında bütçe tahmininin %3,56 altında gerçekleşerek 531.147.076.443,75 TL,

Sermaye giderleri 2020 yılında bütçe tahmininin %57,84 altında gerçekleşerek 162.974.218,24 TL,

olmuştur.

Sonuç olarak, 2020 yılı bütçe gideri toplamı 535.310.960.250,42 TL'dir. Bütçe geliri toplamı 595.428.689.560,79 TL, bütçe gelirlerinden ret ve iadeler toplamı 32.049.097.039,07 TL, net bütçe geliri ise 563.379.592.521,72 TL'dir. Buna göre, bütçe gelir-gider farkı 28.068.632.271,30 TL olarak gerçekleşmiştir.

SGK 2020 yılı faaliyet gideri toplamı 482.171.058.524,60 TL'dir. Faaliyet geliri toplamı 589.822.626.190,37 TL, faaliyet gelirlerinden ret ve iadeler toplamı 34.752.868.932,01 TL, net faaliyet geliri ise 555.069.757.258,36 TL'dir. Buna göre; faaliyet sonucu 72.898.698.733,76 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu idaresinin bütçesinde gösterilmeyen 13 sosyal tesisten (10 misafirhane, kamp, kreş ve spor salonundan) 2020 yılı sonu itibariyle 7.412.111,90 TL gelir elde edilmiş olup 8.507.654,39 TL gider yapılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

SGK, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49, 50 ve geçici 3'üncü madde hükümlerine dayanılarak hazırlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Bu nedenle, SGK tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi ile Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak 01.01.2007 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere SGK Başkanlığı Muhasebe Yönergesi hazırlanmıştır. Söz konusu Yönerge SGK muhasebe birimlerinin muhasebe kayıt ve işlemlerini kapsamakla birlikte, Yönerge'nin 77'nci maddesinde, Yönerge'de hüküm bulunmayan hallerde Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

SGK muhasebe hizmetleri, MOSİP (Mali Yönetim Sistemleri Otomasyon Projesi) adı verilen bir sistem temelinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, tüm illerde muhasebe işlemlerini yürütmekle görevli mali hizmetler sosyal güvenlik merkezleri oluşturulmuştur. Mali hizmetler sosyal güvenlik merkez müdürünün yetkisi dahilinde il bazında gerçekleşen mali işlemler MOSİP sistemine kaydedilmektedir. Merkezde ise, Kurumun muhasebe hizmetlerini yürütmek üzere Strateji Geliştirme Başkanlığı altında Gelir ve Gider Muhasebe Daire Başkanlıkları kurulmuştur. Merkezde bulunan harcama birimlerinde gerçekleştirilen mali işlemler, merkez muhasebe birimi tarafından MOSİP sisteminde takip edilmektedir. İllerde il düzeyinde mali rapor üretilmekle birlikte Kurumun konsolide mali raporları, Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından MOSİP sisteminden çekilerek sunulmaktadır. MOSİP aylık ve üçer aylık raporlar üretebilmektedir.

SGK Başkanlığı Muhasebe Yönergesi'nin Dördüncü Bölümünde mali raporlamaya ilişkin düzenleme yapılmıştır. Yönerge'nin 76'ncı maddesinde sayılan temel mali tablolar; SGK Başkanlığınca belirlenen sürelerde ilgili yerlere gönderilmekle birlikte kamuoyunun

bilgisine de sunulur. Ayrıca SGK Başkanlığınca üretilen mizanlar, temel mali tablolarla birlikte belirlenen sürelerde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Muhasebe Yönetmeliği 25.06.2021 tarihli ve 31522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

SGK, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde sayılan tabloları Sayıştay Başkanlığına göndermektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

SGK iç kontrol sisteminin kurulması ve etkin bir şekilde uygulanması açısından izlenecek yöntem ve kuralların belirlendiği İç Kontrol Yönergesi 2018 yılında yürürlüğe girmiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. SGK merkez ve taşra teşkilatındaki mevcut kadro ve görevleri kapsayacak şekilde oluşturulan “Unvan Bazında İş/Görev Tanımları Kitabı” doğrultusunda her kadro unvanı için bir “İş/Görev Tanım Formu” düzenlenerek kadronun statüsü, kadronun unvanı, kadronun sınıfı, kadronun bağlı olduğu unvan ile işin/görevin kısa tanımı, işin/görevin ayrıntılı tanımı ve sorumlulukları, SGK iç kontrol sisteminin kurulması ve etkin bir şekilde uygulanması açısından işin/görevin gerektirdiği yetkinlikler ve hassas görevlere yer verilmektedir. Personelin görev değişikliği, işe başlama vb. durumlarda ilgili adına iş/görev tanım formu düzenlenerek görevlerin güncelliği sağlanmaktadır. İşten ayrılma, iş değişikliği, uzun süreli izin, emeklilik vb. nedenlerle personele verilmiş olan görevlerin bir bölümünün ya da tamamının başka bir personele devredilmesi halinde ise “İş/Görev Devir Belgesi” düzenlenmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Merkez Teşkilatı Çalışma Yönetmeliği çıkarılmış olup, söz konusu Yönetmelik ile merkez teşkilatının idari yapılanması, personelin yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları belirlenmiştir.

“5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Kapsamında Görevliler, Sorumluluklar ve İç Kontrol” başlıklı İç Kontrol El Kitabı da çıkarılmış olup, kitapta, iç kontrol kapsamında görevliler ve hesap verme sorumluluğu ile iç kontrol ve ön mali kontrolün tanımı ile unsurları hususları detaylı bir biçimde açıklanmıştır.

Üst yöneticinin onayıyla İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu kurulmuştur. İç Denetim Birimi bulunmaktadır. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları takip edilerek yıllık raporlar oluşturulmaktadır. İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu hazırlanarak üst yönetici onayına sunulmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumunun yaptığı iş ve işlemlerin büyük çoğunluğu kendi yazılımcıları tarafından yapılan yazılımlarla gerçekleştirilmektedir. Bu iş ve işlemlerin iç kontrolünün büyük çoğunluğu da yine kendi yazılımları tarafından yapılmaktadır.

İç kontrol sisteminin gerektirdiği yasal yükümlülükler yerine getirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kurum Alacaklarının Takibinin Yapıldığı Bilgi Sistemleri ile Muhasebe Sistemi Arasında Entegrasyon Sağlanmamış Olması Nedeniyle Alacakların Mali Tablolarda Tam Olarak Raporlanamaması

Kurumun malî tabloları tahakkuk esaslı muhasebe çerçevesinde hazırlanmamaları nedeniyle cari ve geçmiş dönemde Kurum alacağına dönüşmüş tutarları tam olarak göstermemektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesinde muhasebe sisteminin; malî raporların düzenlenmesi ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak ve karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde kurulup yürütüleceği, kamu hesaplarının; kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemler ile garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı, hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un 51'inci maddesinde ise; kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterileceği, bütçe gelirlerinin tahsil edildiği, bütçe

giderlerinin ise ödendiği yılda muhasebeleştirileceği, kamu hesaplarının malî yıl esasına göre tutulacağı belirtilerek muhasebe sisteminin temel ilkeleri ortaya konulmuştur.

Ayrıca, mali tabloların sunulmasına ilişkin ilkeleri belirleyen 1 No'lu Devlet Muhasebesi Standardı'nda da malî tabloların amacı belirtilmiştir. Buna göre, Kurumca düzenlenen malî tabloların amacı, idarenin malî durumu, performansı ve nakit akışları hakkındaki bilgileri sağlamaktır. Malî tablolar kamu idarelerinin, kaynaklarının dağılımı ve kullanımını, faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını, faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini, malî durumu ve malî durumundaki değişiklikleri, faaliyetlerindeki performans, etkinlik ve başarısını, kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını, malî işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini gösterir. Bu nedenle malî tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için önceki dönemin verilerini de içermeleri ve açıklamaları ile birlikte herkes tarafından anlaşılmasını sağlayacak şekilde hazırlanmaları gerekir. Ancak bu şekilde malî tablolar, kamu idarelerinin varlıkları, yükümlülükleri, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında tam ve doğru bilgi verebilir.

SGK muhasebe hizmetleri, Mali Yönetim Sistemleri Otomasyon Projesi (MOSİP) adı verilen bir sistem üzerinden yürütülmektedir. 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesi kapsamındaki cari dönem primleri, sosyal güvenlik destek primi (SGDP) geliri, genel sağlık sigortası (GSS) primleri (5510/60), kamu hizmetlerinde çalışanlardan prim gelirleri (memurlar) ve ek karşılık primlerinin tahakkuk işlemleri MOSİP Sisteminde kayıt altına alınmaktadır. 5510 sayılı Kanun'un 4/1-b maddesi kapsamındaki primlerin tahakkuk işlemleri ile süresinde ödenmeyen 4/1-a kapsamındaki primlerin gecikme cezası ve zamlarının tahakkuk işlemleri ise, MOSİP dışındaki bilgi sistemlerinde (Güvence ve İşveren Sistemleri) gerçekleştirilmektedir. Ayrıca yılı içerisinde MOSİP Sisteminde tahakkuka bağlanıp tahsil edilemeyen 4/1-a primleri de dönem sonunda hesaplardan çıkarılarak İşveren Sistemine aktarılmaktadır. Ancak MOSİP Sistemi ile İşveren ve Güvence Sistemleri arasında entegrasyon sağlanamamaktadır.

SGK Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü'nden alınan veriye göre; Kurumun 02.11.2020 tarihi itibarıyla (icrada takip edilen prim aslı ve gecikme zammı dahil) 4/1-a kapsamında 121.126.029.290 TL'si prim aslı, 115.848.419.933 TL'si gecikme zammı olmak üzere toplam 236.974.449.223 TL, 4/1-b kapsamında 43.224.319.006 TL'si prim aslı, 7.203.503.065 TL'si gecikme zammı olmak üzere toplam 50.427.822.071 TL, 4/1-a kapsamında yapılandırılan

42.598.454.479 TL, 4/1-b kapsamında yapılandırılan 2.664.294.582 TL, 31.12.2020 tarihi itibariyle 4/1-a kapsamında icra takibinde bulunan 66.078.120.815 TL'si asıl, 83.990.200.707 TL'si gecikme zammı olmak üzere toplam 150.068.321.522 TL, 6183 sayılı Kanun'un 48 ve 48/A maddeleri kapsamında tecil edilen 18.691.576.951 TL, 5510 sayılı Kanun'un 91'inci maddesi kapsamında afet ve diğer mücbir sebep halleri nedeniyle ertelenen 9.060.286.126 TL tutarında alacağı bulunmaktadır.

SGK mali tabloları üzerinde yapılan incelemede, MOSİP Sistemi dışındaki bilgi sistemlerinde takip edilen toplam 201.842.789.565 TL tutarındaki geçmiş dönem alacağının 31.12.2019 tarihinde düzenlenen muhasebe işlem fişi ile yevmiye kayıtlarına alınarak 2019 yılı mali tablolarında gösterildiği, ancak, bu kapsamdaki alacakların 2020 yılı içerisinde MOSİP Sistemi dışındaki bilgi sistemlerinde takip edilmeye devam edildiği, söz konusu alacakların tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilerek 2020 yılı mali tablolarında gösterilmediği görülmüştür. Diğer bir ifadeyle, 31.12.2020 tarihi itibariyle düzenlenen mali tablolarda yer alan alacak tutarları, MOSİP Sisteminde tahakkuka bağlanan alacaklar ile MOSİP Sistemi dışındaki bilgi sistemlerinde takip edilerek 31.12.2019 tarihinde muhasebe sistemine aktarılan alacakları göstermektedir. Dolayısıyla yılsonu itibariyle mali tablolarda yer alan tutarlar, cari ve geçmiş dönemde Kurum alacağına dönüşmüş tutarları tam olarak yansıtmamaktadır.

5018 sayılı Kanun'da, gelir ve giderlerin muhasebeleştirilmesinde tahakkuk esaslı bir sistem öngörülmüştür. Tahakkuk esaslı, işlem ve olayların, nakdin veya nakit benzeri varlıkların alındığı veya ödendiği anda değil, gerçekleştikleri anda kaydedildiği bir muhasebe esasıdır. Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir ve ilgili oldukları dönemlerin malî tablolarında gösterilir. Varlıklar, yükümlülükler, net varlıklar/özkaynak, gelir ve giderler tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilen unsurlardır. Buna göre kurulacak muhasebe sistemi, malî raporların düzenlenmesi ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacaktır.

Kamu idaresi cevabında, kullanılan kaynak sistemlerin muhasebe sistemi ile entegrasyonunun sağlanmasına yönelik olarak başlatılan proje tamamlandığında bulgu konusu sorunun ortadan kalkacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, Kurum alacaklarının mali tablolarda tam ve doğru şekilde gösterilmesi için; Kurum alacaklarının takibinin yapıldığı bilgi sistemleri ile muhasebe sistemi arasında entegrasyon sağlanması, muhasebe sistemi dışındaki bilgi sistemlerinde takip edilen alacakların muhasebe sistemine intikal ettirilmesi, Kurumun alacaklarına ilişkin işlemlerin tahakkuk

esasına göre gerçekleştikleri anda muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Faaliyet ve Alacak Hesaplarına Ait Tahsilatların Emanet Hesaplarında İzlenmesi

Cari yıl prim gelirleri ve geçmiş dönem alacaklarına ait tahsilatların emanet hesaplarında izlenmesi nedeniyle SGK'nın varlık ve yükümlülükleri ile faaliyet sonuçları hatalı raporlanmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 180'inci maddesinde; 333 Emanetler Hesabının muhasebe birimlerince emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

SGK, alacakların takip ve tahsilinde tam olarak tahakkuk esasına geçmediğinden bankalar aracılığıyla yapılan tahsilatlar niteliği araştırılmak üzere önce emanet hesaplarına alınarak muhasebe kayıtlarına yansıtılmakta, daha sonra tahsil edilen tutarlardan tahakkuk kayıtları ile eşleştirilen tutarlar emanet hesaplarından mahsup edilerek ilgili faaliyet ve alacak hesaplarına aktarılmaktadır. Ancak yapılan tahsilatların tahakkuk kayıtları ile bağlantısının kurulamaması durumunda yapılan tahsilatlar emanet hesaplarından mahsup edilememektedir. Bu durum, bir taraftan emanet hesaplarında gereksiz bir artışa neden olurken, diğer taraftan faaliyet ve alacak hesaplarının sağlıklı bir şekilde denetimine imkan vermemekte, Kurumun bir yıllık mali işlemlerinin yansımaları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosunun güvenilirliğini zedelemektedir. Şöyle ki, Kurumun 31.12.2020 tarihli mali tablolarında, 333 Emanetler Hesabının 10.413.849.484,81 TL tutarında bakiye vermekte olduğu görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında, kullanılan kaynak sistemlerin muhasebe sistemi ile entegrasyonunun sağlanmasına yönelik olarak başlatılan proje tamamlandığında bulgu konusu sorunun ortadan kalkacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, Kuruma ait varlık ve yükümlülükler ile faaliyet sonuçlarının muhasebe yönetmeliği ile belirlenen standartlara uygun raporlanabilmesi için; Kurum alacaklarının takip ve tahsil süreçlerinin tahakkuk esaslı muhasebe sistemi üzerinden yürütülerek emanet hesaplarının amacı dışında kullanımının engellenmesi ve yapılan tahsilatlardan gelir ve alacaklara ilişkin olanların ilgili hesaplara kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Kurum Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Mali İş ve İşlemlerin Bazılarının Mali Tablolarda Yer Almaması

İlgili Kanun hükümlerine göre yeniden yapılandırılan Kurum alacaklarından bir kısmının muhasebe sistemi içerisinde takip edilmemesi nedeniyle mali tablolar, yapılandırılan Kurum alacakları hususunda tam ve doğru bilgi içermemektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 68'inci maddesinde, gelirlerden alacaklar veya gelirlerden takipli alacaklar hesaplarında kayıtlı tutarlardan bir yıl veya içinde bulunulan faaliyet dönemi sonunu geçmeyen bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının, 115'inci maddesinde ise, gelirlerden alacaklar veya gelirlerden takipli alacaklar hesaplarında kayıtlı tutarlardan mevzuatı gereğince bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Muhasebe işlemlerinin gerçekleştirildiği MOSİP Sistemi ile 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesi kapsamındaki prim tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin gerçekleştirildiği İşveren Sistemi ve 5510 sayılı Kanun'un 4/1-b maddesi kapsamındaki primlere ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin gerçekleştirildiği Güvence Sistemi arasında tam olarak entegrasyon sağlanamaması nedeniyle 4/1-a ve 4/1-b kapsamında yapılan yeniden yapılandırmalara/tecil ve taksitlendirmelere/ertelemelere ilişkin tahakkuk işlemleri MOSİP Sisteminde kayıt altına alınmayıp diğer bilgi sistemlerinde (İşveren ve Güvence Sistemi) kayıt altına alınmaktadır. MOSİP Sisteminde ise, muhasebe sistemi içerisinde takibi yapılan 4/1-c (kesenek), EK-5 ve EK-6, ek karşılık, faturalı alacaklar, genel sağlık sigortası (GSS) ve sosyal güvenlik destek primi (SGDP) alacaklarına ilişkin yapılandırma/taksitlendirme/erteleme işlemleri kayıt altına alınmaktadır.

SGK Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü'nden alınan veriye göre; Kurumun 02.11.2020 tarihi itibarıyla 4/1-a kapsamında 42.598.454.479 TL, 4/1-b kapsamında 2.664.294.582 TL, 4/1-c kapsamında 3.755.195.780 TL olmak üzere toplam 49.017.944.841 TL tutarında yapılandırılan alacağı bulunmaktadır.

SGK mali tabloları üzerinde yapılan incelemede, 31.12.2020 tarihi itibarıyla 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı'nın 13.264.151.910 TL, 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının ise 4.201.628.976 TL tutarında bakiye verdiği görülmektedir. Yeniden yapılandırma, taksitlendirme, afet ve diğer mücbir sebep halleri nedeniyle erteleme ve

benzeri sebeplerle tecil ve tehir edilen Kurum alacaklarının muhasebeleştirilmesinde dönemsellik ilkesine uygun olarak 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ya da 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılması gerektiği dikkate alındığında, mali tabloların yeniden yapılandırma işlemlerine ilişkin tam ve doğru bilgi üretmediği görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında, kullanılan kaynak sistemlerin muhasebe sistemi ile entegrasyonunun sağlanmasına yönelik olarak başlatılan proje tamamlandığında bulgu konusu sorunun ortadan kalkacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, Kurum alacaklarının muhasebe sistemine tam ve doğru şekilde yansıtılması için; yeniden yapılandırılan tutarların dönemsellik ilkesine uygun olarak 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ya da 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına kaydedilerek mali tablolarda raporlanması sağlanmalıdır.

BULGU 4: Kurum Alacaklarıyla İlgili Yürütülen İcra İşlemlerinden Bir Kısımının Muhasebe Sistemi Dışında Takip Edilmesi

İcraya intikal ettirilerek takibe alınan Kurum alacaklarından 4.498.328.599 TL tutarındaki kısmı 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmemektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 67'nci maddesinde; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen alacaklardan takibe alınan tutarların izlenmesi için 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

SGK Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü'nden alınan veriye göre; 31.12.2020 tarihi itibarıyla Kurumun 4/1-a kapsamında toplam 150.068.321.522 TL tutarında takipli alacağı bulunmakta olup ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği şekildedir:

Tablo 4: 31.12.2020 Tarihi İtibarıyla İcra Takibindeki Alacak Tutarları (TL)

	Asıl	Gecikme Zammı	Toplam
Prim	58.659.675.663	75.431.259.947	134.090.935.610
İşsizlik Sigortası	4.871.016.153	5.947.127.399	10.818.143.552
İdari Para Cezası	2.014.262.960	2.025.739.722	4.040.002.682

Eğitime Katkı Payı	145.609	1.083.015	1.228.624
Damga Vergisi	532.119.314	579.180.882	1.111.300.196
Özel İşlem Vergisi	901.116	5.809.742	6.710.858
TOPLAM	66.078.120.815	83.990.200.707	150.068.321.522

Tabloda da görüldüğü üzere, Kurumun 31.12.2020 tarihi itibarıyla icra takibindeki toplam 150.068.321.522 TL tutarındaki alacağının 134.090.935.610 TL'si sigorta primi, 10.818.143.552 TL'si işsizlik sigortası primi, 4.040.002.682 TL'si idari para cezası, 1.228.624 TL'si eğitime katkı payı, 1.111.300.196 TL'si damga vergisi, 6.710.858 TL'si ise özel işlem vergisinden oluşmaktadır.

SGK mali tabloları üzerinde yapılan incelemede, 31.12.2020 tarihi itibarıyla 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının borç bakiyesinin 145.569.992.923 TL olduğu, bu tutarın 54.804.864.832 TL'sinin sigorta primi, 1.789.716.180 TL'sinin idari para cezası, 88.975.411.911 TL'sinin ise diğer takipli alacak kalemleri ile söz konusu alacaklara ilişkin gecikme zammı tutarlarından oluştuğu görülmektedir. Bu durum, Kurumun takipli alacaklarından 4.498.328.599 TL tutarındaki kısmının muhasebe sistemi dışındaki bilgi sistemlerinde takip edildiği sonucunu doğrulamakta olup mali tablolar takipli alacaklara ilişkin tam ve doğru bilgi üretememektedir.

Kamu idaresi cevabında, kullanılan kaynak sistemlerin muhasebe sistemi ile entegrasyonunun sağlanmasına yönelik olarak başlatılan proje tamamlandığında bulgu konusu sorunun ortadan kalkacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, Kurum alacaklarının muhasebe sistemine tam ve doğru şekilde yansıtılması için; icraya intikal ettirilen tutarların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilerek mali tablolarda raporlanması sağlanmalıdır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Hazine ve Maliye Bakanlığına Bağlı Muhasebe Birimleri Tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilen Tahsilatlardan Mahiyetleri Tespit Edilemeyenlerin Emanetler Hesabında Bekletilmesi

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimleri tarafından SGK'ya yapılan ödemelere ilişkin talimat açıklamalarından ilgili kurum ve kuruluşların tespit edilememesi nedeniyle söz konusu tahsilatların 551.823.424,71 TL tutarındaki kısmı ilgili hesaplara aktarılmadığından emanetler hesabında bekletilmektedir.

SGK ile Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde görev yapan kamu personelinin sigorta ve emeklilik kesenekleri ile SGK'ya yapılması gereken diğer ödemelerin Hazine ve Maliye Bakanlığına (Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü) bağlı muhasebe birimleri tarafından ödeme usul ve esaslarını kapsayan 17.02.2012, 14.07.2015 ve 18.12.2017 tarihlerinde üç protokol imzalanmış olup protokollerin "İş Süreci" başlıklı 4'üncü maddesinde, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimleri tarafından SGK'ya yapılacak ödemelerin hangi veri formatında ve nasıl aktarılacağına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile imzalanan son protokolden sonra yeni veri formatındaki (9003) tahsilatlar 09.02.2018 tarihinden itibaren Kuruma iletmeye başlanmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, 31.12.2020 tarihi itibarıyla, önceki protokol hükümlerine göre eski veri formatında yapılan tahsilatlardan 140.441.724,17 TL, son protokolden sonra yeni veri formatında yapılan tahsilatlardan 411.381.700,54 TL olmak üzere toplam 551.823.424,71 TL'nin ilgili kurum ya da işyeri ile açıklama alanından sicil eşleştirmesi yapılamadığından emanet hesaplarında bekletildiği görülmüştür.

Hazine ve Maliye Bakanlığı adına bekletilen emanetler uygulamada ilk olarak 333.14.07.01 no.lu "Online Banka Tahsilat Saymanlık Emaneti" hesabına alınmakta, buradan tahsilat açıklamalarına göre 333.14.07.03 no.lu "Düzeltilen Emanet Tahsilatı" hesabına aktarılmaktadır. 333.14.07.03 no.lu hesaptan tahsilat eşleştirmesi tam olarak yapılanlar emanet hesaplarından mahsup edilerek ilgili faaliyet ve alacak hesaplarına aktarılırken, eşleştirme yapılamayan tahsilatlar bu hesaplarda beklemeye devam etmektedir. Bu durum, bir taraftan emanet hesaplarında gereksiz bir artışa neden olurken diğer taraftan ödemeyi yapan kurum ya da kuruluşların Kuruma olan borçlarının kapatılamamasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile yürütülen entegrasyon çalışmasının tamamlanması sonucunda bulgu konusunun ortadan kalkacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimleri tarafından SGK'ya yapılan ödeme usul ve esaslarına ilişkin protokol hükümlerinin etkin bir şekilde işletilmesi ve Hazine ve Maliye Bakanlığı ile gerekli girişimlerde bulunularak emanetler hesabında bekletilen ödemelerin ilgili hesaplara alınmasına yönelik işlemlerin tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Sağlık Bakanlığı ile Yapılan Götürü Bedel Üzerinden Hizmet Alım Sözleşmesinin Geç İmzalanması Nedeniyle Ödemelerin Avans Olarak Gerçekleştirilmesi

SGK ve Sağlık Bakanlığı arasında her yılın başında imzalanan götürü bedel üzerinden hizmet alımı sözleşmesi 2020 yılı Aralık ayına kadar imzalanmadığından bu kapsamda yapılan aylık ödemeler ön ödemeye ilişkin şartları taşımadığı halde avans olarak yapılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 35'inci maddesinde; harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabileceği hükmüne bağlanmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 97'nci maddesinin altıncı fıkrasında; sigortalılar ile bunların hak sahiplerinin, genel sağlık sigortalıları ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, bu Kanun'un uygulanması bakımından hak ettikleri alacaklarının süresi içinde ödenememesi halinde avans verilmesine Kurumun yetkili olduğu,

Yedinci fıkrasında; sağlık hizmeti sunucularının, sunmuş oldukları hizmetlere ilişkin bir ay içinde düzenledikleri fatura ve eki belgeleri izleyen ayın on beşine kadar Kuruma teslim edecekleri, fatura bedelinin tamamının, fatura teslim tarihinden itibaren, altmış gün içinde sağlık hizmet sunucularına avans olarak ödeneceği,

Sekizinci fıkrasında; Kanun'un 66'ncı maddesi gereği sağlanan sağlık hizmetlerinin bedelleri için, yurt dışında bulunan sağlık hizmet sunucusunun talebi halinde, sağlık hizmetinin sunumundan önce de avans ödenebileceği,

ifade edilerek sağlık hizmetlerinin yürütülmesi bakımından avans verilebilecek haller belirlenmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 73'üncü maddesinin sekizinci fıkrasında, Kurumun kamu idarelerince verilecek sağlık hizmetlerini götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle sağlamaya yetkili olduğu ve bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığı ile müştereken belirleneceği ifade edilmiştir. İlgili madde hükmüne istinaden genel sağlık sigortalıları ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavileri 2009 yılından bu yana SGK ile Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan "Protokol" ve "Götürü Bedel Üzerinden Sağlık Hizmeti Alım Sözleşmesi ve Usul Esasları" hükümlerine göre yürütülmekte ve ödemeler de protokol ekinde yer alan takvime uygun olarak yapılmaktadır. Ancak SGK ve Sağlık Bakanlığı arasında her yılın başında imzalanan global bütçe protokolü 2020 yılı Aralık ayına kadar imzalanmadığından, 5510 sayılı Kanun'un 97'nci maddesi ve 5018 sayılı Kanun'un 35'inci maddesinde yer alan ön ödemeye ilişkin şartları taşımadığı halde, söz konusu ödemeler her ay alınan Başkanlık Oluruna istinaden avans ödemesi şeklinde yapılmıştır. (Bu kapsamda Sağlık Bakanlığına 2020 yılı içerisinde toplam 56.226.000.000 TL tutarında avans ödemesi yapılarak 17.12.2020 tarihinde Protokolün imzalanması ile birlikte söz konusu avans tutarlarının 27-28 Aralık tarihlerinde mahsup işlemleri gerçekleştirilmiştir.)

Kamu idaresi cevabında, götürü bedel üzerinden hizmet alımı sözleşmesinin Sağlık Bakanlığı tarafından imzalanmak üzere geç iletilmesi nedeniyle sağlık hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesi ve sağlık tesislerinin mali yönden sıkıntı yaşamamaları amacıyla avans ödemesinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Bu itibarla, avans verilmesine yönelik işlemlerin ilgili kanunlarda öngörülen haller ile sınırlı tutulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Sağlık Hizmet Sunucularına Verilen Avansların Bir Kısmının Kapatılmasında Gecikmeler Yaşanması

SGK tarafından sağlık hizmet sunucularına verilen avansların bir kısmı mevzuatta öngörülen üç aylık süre tamamlanmasına rağmen kapatılmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 35'inci ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 97'nci maddesine dayanılarak hazırlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönerge'nin 6'ncı maddesinde; eczane, hastane ve diğer sağlık hizmeti sunucularının Kurum adına sağladıkları mal ve hizmetler için düzenledikleri faturaların Kuruma teslim edildiği tarihten itibaren altmış

gün içinde incelenerek kesin ödemesinin yapılmasının esas olduğu, bu süre zarfında incelenmesi tamamlanmamış fatura bedelinin tamamının fatura teslim tarihinden itibaren altmış gün içinde sağlık hizmet sunucularına avans olarak ödeneceği,

11'inci maddesinde ise; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında sağlık hizmetleri için yapılan ön ödemelerin en geç fatura ve eki belgelerin teslimi tarihinden itibaren üç ay içerisinde mahsup edileceği, hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, hastanelere verilen avanslardan 10.370.102.833,19 TL, eczanelere verilen avanslardan 2.736.467.254,66 TL, medikal avanslarından 139.502.426,71 TL, optik avanslarından 800.921,26 TL olmak üzere sağlık hizmet sunucularına verilen toplam 13.246.873.435,82 TL tutarındaki avansın ilgili mevzuatta öngörülen üç aylık süreyi aştığı halde kapatılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu avans tutarlarından bir kısmının incelemesinin tamamlanarak kapatıldığı, inceleme işlemlerinin etkin ve zamanında yapılmasını teminen birtakım tedbirler alındığı belirtilmiştir.

Bu itibarla, İş Avans ve Kredileri Hesabının mali tablolarda tam ve doğru gösterilmesi için;

- Sağlık hizmet sunucularına verilen avansların süresi içerisinde incelenerek kapatılması,
- Teknik personel eksikliklerinin giderilmesi,
- Sağlık hizmet sunucularının sunmuş oldukları fatura ve eki belgelerin süresi içinde incelenmemesi nedeniyle avansların kapatılmamasında varsa sorumluluğu bulunanlar hakkında gerekli incelemelerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Ödenmesi Gereken Genel Sağlık Sigortası Primlerinden Bir Bölümünün Tahsil Edilememesi

5510 sayılı Kanun'un 60'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında tescilli yapılan sigortalıların (eski yeşil kartlılar) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca ödenmesi gereken genel sağlık sigortası (GSS) primlerinden bir kısmı tahsil edilememiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde; (a) ve (b) bentlerine göre sigortalı

sayılmayanlardan harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki kişi başına düşen gelirin aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan vatandaşlar ile gelir tespiti yapılmaksızın genel sağlık sigortalılığı ya da bakmakla yükümlü olduğu kişi bulunmayan Türk vatandaşlarından 18 yaşını doldurmamış çocukların genel sağlık sigortalısı sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un 87'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; 60'ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişiler için primi yılı merkezi yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idarelerinin prim ödeme yükümlüsü olduğu;

88'inci maddesinde ise; 87'nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yükümlülerin, her aya ait primleri ilgili ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma ödeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Buna göre; yapılan inceleme ve araştırma sonucunda tespit edilen aile içindeki kişi başına düşen gelirin aylık tutarı, prime esas kazanç alt sınırının üçte birinden az olanlardan, gelir tespitine esas alınan aile bireylerinden genel sağlık sigortalısı veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişi durumunda olmayanların tamamı, 5510 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendine göre genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilir ve bunların genel sağlık sigortası primleri, SGK tarafından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında tahsil edilir.

Yapılan incelemede; 16.03.2021 tarihi itibarıyla 31.12.2020 dönemine kadar 5510 sayılı Kanun'un 60/1(c-1) maddesi kapsamındaki sigortalılara ilişkin olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı adına tahakkuk eden ve "120.02.20.01.13 GSS Primleri (5510/60)" hesabına kaydedilen 59.379.614.416,88 TL tutarındaki GSS primi alacağının 49.614.499.273,08 TL'sinin tahsil edildiği, henüz tahsil edilemeyen tutarın 9.765.115.143,80 TL, emanette bekleyen tutarın ise, 86.713.020,42 TL olduğu görülmüştür. (5510 sayılı Kanun'un 81'inci maddesinde yer alan Devletin, Kurumun ay itibarıyla tahsil ettiği malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası priminin dörtte biri oranında Kuruma katkı yapacağı hükmüne istinaden tahsil edilemeyen GSS primleri nedeniyle tahakkuk ve tahsil edilemeyen devlet katkısı tutarı da 2.441.278.785,95 TL'dir.) Bu durum, 5510 sayılı Kanun'un 60/1(c-1) maddesine göre genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilerek primleri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca ödenecek kişilerin belirlenmesi konusunda mutabakat sağlanamamasından kaynaklanmaktadır. Şöyle ki, Bakanlık gelir testi işleminin sadece başvuran kişiye yapılması

gerektiğini, aynı hanede yaşayan diğer aile bireylerinin 5510 sayılı Kanun'un 60/1(c-1) maddesi kapsamında tescilinin yapılamayacağını ileri sürerek her ay SGK tarafından talep edilen tutardan eksik prim ödemesi gerçekleştirmektedir.

Kamu idaresi cevabında, sorunun kısa sürede çözümü konusunda SGK, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında mutabakat sağlandığı belirtilmiştir.

Bu itibarla, GSS primi alacaklarının tahakkuk ve tahsilinde etkinliğin sağlanması açısından; SGK ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasındaki uygulama farklılıklarını ortadan kaldıracak düzenlemelerin yapılarak söz konusu primlerin tahsili için gerekli girişimlerde bulunulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile Yapılan Taşınmaz Trampa İşlemlerinin Sonuçlandırılmaması

Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile SGK arasında 2013 yılından beri devam eden trampa işlemleri sonucunda Kurum lehine oluşan farkın kapanmadığı tespit edilmiştir.

Kurum kayıtları üzerinde yapılan incelemede, 2013-2020 yılları arasında mülkiyeti kuruma ait toplam 24 adet taşınmazın Milli Emlak Genel Müdürlüğüne verildiği; 179 taşınmazın ise Milli Emlak Genel Müdürlüğünden alındığı görülmüştür. Kurum tarafından trampa işlemine konu edilen 24 adet taşınmazın toplam değeri 693.967.093,26 TL'dir. Karşılığında ise toplam değeri 642.003.853,80 TL olan 179 adet taşınmaz alınmıştır. Bugüne kadar yapılan trampa işlemleri sonucunda toplam 51.963.239,46 TL tutarında Kurum lehine fark ortaya çıkmıştır.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 35'inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Kurum, görevlendirildiği hizmetlerin gereği ve bağışlar dışında taşınmaz edinemez.*" denilmektedir.

Bu itibarla, kurum ihtiyaçlarında kullanılmayacak taşınmazların trampa işlemleri kapsamında devir alınmaması ve trampa işlemlerinde kurum lehine oluşan farkın en kısa süre içerisinde mahsup işlemlerinin tamamlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Sosyal Güvenlik Kurumunun Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığındaki Hisseleri İçin Kar Payı Ödemesi Yapılmaması

SGK'nın TPAO'daki hisselerine 2007 yılından sonraki yıllar için kar payı ödemesi yapılmamaktadır.

18.06.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile TPAO'nun iktisadi devlet teşekkülü haline getirilerek hisselerinin tamamının Hazine Müsteşarlığına devri üzerine T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünün (5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile SGK'ya devredilen) TPAO'daki % 5,47336 hissedarlığına son verilerek kar payı ödemeleri durdurulmuştur. T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından ortaklığın yeniden tesisi için açılan dava Ankara 8. İdare Mahkemesinin 27.05.2003 tarih ve E.2002/1414-K2003/574 sayılı kararı ile Emekli Sandığı lehine sonuçlanmış, Danıştay 10. Dairesinin 30.06.2004 tarih ve E.2004/5962-K.2004/5890 sayılı kararı ile mahkeme kararı kesinleşmiştir. Mahkeme kararında T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne ait malların devlet malı olmadığı, devlet koruması altında olduğu belirtilmiştir.

18.11.2008 tarihinde SGK ile Hazine Müsteşarlığı arasında bir protokol imzalanarak ortaklığın yeniden tesisi, ödenmeyen kar paylarının dava açma tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi, SGK'nın bedelli sermaye artırımlarına katılım borcunun kar payı alacaklarından mahsubu ve uygulanacak faiz oranları hususlarında anlaşma sağlanmıştır. 08.10.2010 tarihinde 1984-2007 dönemine ilişkin kar payı ve faizinden oluşan toplam 62.504.593,71 TL kar payı alacağından bedelli sermaye artırımına katılım borcu ve faizi toplamı 3.998.519,62 TL düşüldükten sonra kalan 58.506.074,10 TL SGK'ya ödenmiştir.

Hazine Müsteşarlığının 03.09.2009 tarih ve 37925 sayılı yazısı ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Yönetim Kurulunun 21.04.2009 tarih ve 1591 sayılı toplantısı kararlarının 7'nci sayfası 3 numaralı fıkrası hükmünce SGK hissesine ilişkin yasal defter kayıtlarının Şirketin Mali İşler Daire Başkanlığınca gerçekleştirildiği SGK'ya bildirilmiştir.

2007 yılından sonraki yıllara ilişkin kar payı ödemeleri için SGK tarafından yazılan yazıya TPAO tarafından, kar paylarının 233 sayılı KHK gereğince Hazine Müsteşarlığına gönderildiği için kendilerinin yetkili olmadığı şeklinde cevap verilmiştir. Faaliyet raporları ve bilançoların istenildiği yazıya da TPAO tarafından aynı şekilde cevap verilmiştir. Kar payları, faaliyet raporları ve bilançolarla ilgili Hazine Müsteşarlığına SGK tarafından farklı yıllarda yazılan yazılara cevap alınamamıştır. TPAO 2017 yılında Türkiye Varlık Fonuna aktarılmıştır.

2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bulgu üzerine SGK tarafından Türkiye Varlık Fonuna yazılan yazıya verilen cevapta TPAO'nun % 100 hissesinin Türkiye Varlık Fonuna ait olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere TPAO'nun % 5,47336 hissesinin SGK'ya ait olduğu ve devredilemeyeceği hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı bulunmaktadır. Mahkeme kararı gereğince Hazine Müsteşarlığı tarafından SGK'ya 1984-2007 yıllarına ilişkin temettü ödemesi yapılmıştır.

Bu itibarla SGK'nın TPAO'daki hisselerine ilişkin ödenmeyen kar payı alacaklarının tahsil edilmesi için idari ve yasal süreçlerin işletilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Zamanaşımına Uğramış Kurum Alacaklarının Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

Zamanaşımına uğramış Kurum alacaklarının muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 93'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, Kurumun prim ve diğer alacakları ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zamanaşımına tâbidir. Bu çerçevede, Kurum tarafından, Kurum alacaklarının zamanaşımına uğraması ve terkinin hususlarını düzenlemek üzere 01.08.2012 tarihinde 2012/27 sayılı Genelge çıkarılmıştır. Genelge'nin 7.2 numaralı bölümünde, belli bir tutarı aşan prim ve idari para cezası borçlarının zamanaşımına uğraması nedeniyle terkin edilebilmesi için kesinleşmiş mahkeme kararı gerektiği ifade edilmiştir.

Genelge'nin 7.2 numaralı bölümü, 18.09.2018 tarihinde 2018/32 sayılı Genelge ile değiştirilmiş ve Kurum alacağının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı ile ilgili olarak, Kurum ile borçlular arasında oluşan anlaşmazlıkların dava konusu yapılarak mahkemelerin iş yükünü artırması nedeniyle,

Gerekli program çalışmaları bitene kadar, il müdürlükleri tarafından işyeri dosyalarının ve sigortalıların borçlarının düzenli aralıklarla taranarak, en eski borçtan başlamak üzere işyeri ve sigortalı borçlarının belirlenmesine;

6183 sayılı Kanun'un 103'üncü ve 104'üncü maddelerinde ve 5510 sayılı Kanunun 91'inci maddesinde sayılan zamanaşımını kesen ve durduran sebepler ile diğer gerekli araştırmalar yapılarak, yapılan tarama sonucunda tespit edilen borcun zamanaşımına girdiğinin anlaşılması halinde borçlulara Genelge ekinde yer alan "Borç Bilgilendirme Formu" gönderilmek suretiyle yazının tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde ödeme yapılmasının istenilmesine;

Söz konusu Kurum alacağı için yapılacak olan rızaen ödemelerin kabul edilmesine;

Borçlular tarafından ödeme yapılmaması halinde herhangi bir mahkeme ilamı aranmaksızın zamanaşımına girmiş borcun 6183 sayılı Kanun kapsamında takibinin mümkün olmaması nedeniyle, bu borçların icra servisine gönderilmemesine, muhasebe sisteminin ilgili hesabında tutulmasına;

Kendisine ödeme emri gönderilen borçlunun, borcunun zamanaşımına girdiği yönünde ödeme emrinin tebliğinden itibaren 15 gün içinde alacaklı birime itiraz etmesi halinde; kişilerin yargıya gitmesine gerek duyulmaksızın söz konusu alacağın zamanaşımına girip girmediğinin Prim Tahakkuk İtiraz Komisyonunca incelenmesine, zamanaşımına girdiği tespit edilen alacaklara ait icra takip dosyasının alacaklı servise iade edilmesine;

Kuruma zamanaşımı def'i iddiası ile itiraz edilmesinin mahkemeye dava açma süresini durduran veya kesen bir işlem olarak kabul edilmemesine;

karar verilmiştir.

Genelge'de, Borç Bilgilendirme Formundaki tutarın ödenmemesi durumunda, herhangi bir mahkeme ilamı aranmaksızın zamanaşımına girmiş borcun 6183 sayılı Kanun kapsamında takibinin mümkün olmaması nedeniyle, bu borçların icra servisine gönderilmemesi, muhasebe sisteminin ilgili hesabında tutulması hususu düzenlendiği halde, bu kapsamda herhangi bir hesaba borç ya da alacak kaydı yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu alacakların ilgili hesaplara alınması konusunda gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir.

Zamanaşımına uğramış kurum alacaklarının, Genelge hükümleri doğrultusunda, muhasebe kayıtlarına yansıtılması gerekmektedir.

BULGU 8: Genel Sağlık Sigortası Fonunun Sosyal Sigorta Fonu ile Birleştirilmesi ve Fonlar Arası Aktarma Yapılması

Sosyal sigorta fonu ile genel sağlık sigortası fonunun ayrı ayrı yönetilmediği ve genel sağlık sigortası fonu gelirlerinin, sosyal sigorta fonu giderleri için kullanıldığı tespit edilmiştir.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37' nci maddesinde; genel sağlık sigortası gelirlerinin genel sağlık sigortası fonunda, sosyal sigorta fonu gelirlerinden ayrı olarak izleneceği ve bu iki fon arasında aktarma yapılmasının mümkün olmadığı hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 74' üncü maddesi gereği genel sağlık sigortası fonu, yalnızca yönetim giderleri ile genel sağlık sigortasından sağlanan sağlık hizmetleri ve diğer hakların finansmanı için kullanılabilir.

Yapılan incelemede; gerek 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun'un 74' üncü maddesi, gerekse 20.05.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5502 sayılı Kanun'un 37' nci maddesi uyarınca; GSS prim gelirlerinin ayrı bir fonda toplanması ve bu fondan yalnızca genel sağlık sigortasından sağlanan sağlık hizmetleri ve diğer haklara ilişkin giderlerin yapılması gerekirken böyle bir ayırımın yapılmadığı görülmüştür.

Genel sağlık sigortası fonuna ilişkin gelir ve giderlere baktığımızda 2020 yılında toplam 164.900.297.046,02 TL tutarında gelir elde edilirken; toplam 132.450.245.639,16TL tutarında gider gerçekleşmiştir. 2020 yılı dikkate alındığında genel sağlık sigortası gelirleri, giderlerinden toplam 32.450.051.406,86 TL tutarında fazla gerçekleşmiştir. Söz konusu tutarın genel sağlık sigortası fonunda kalması gerekirken sosyal sigorta fonu giderleri için kullanıldığı görülmüştür.

Bu itibarla, sosyal sigorta fonu ile genel sağlık sigortası fonunun hiçbir şekilde birleştirilemeyeceği ve fonlar arasında kaynak aktarılamayacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Sigorta Şirketinden Olan Alacağın Tahsil Sürecindeki Aksaklıklar

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 98'inci maddesi ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un geçici 1'inci maddesi kapsamında 31.12.2020 tarihi itibarıyla Sigorta Şirketinden

40.803.199,27 TL'si anapara ve 48.012.347,48 TL'si gecikme zammı ve cezası olmak üzere toplam 88.815.546,75 TL alacak bulunmaktadır. Söz konusu alacak henüz tahsil edilememiştir.

Anılan kanunlara göre hazırlanan Trafik Kazaları Nedeniyle İlgililere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te, trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedellerinin, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından karşılanacağı; karşılanan sağlık hizmet bedelleri için ilgili sigorta şirketleri ve Güvence Hesabı tarafından SGK'ya aktarım yapılacağı; bu kapsamda, sigorta şirketlerinin, SGK'ya aktarmaları gereken sigorta primini, primin tahakkuk ettiği ilgili ayı izleyen üçüncü ay sonuna kadar defaten veya üç eşit taksitte Kuruma aktarmaları gerektiği belirtilmektedir.

Yapılan denetim çalışmaları sonucunda, Sigorta Şirketinin, yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümleri kapsamında SGK'ya aktarması gereken primleri, 2011 yılından itibaren primin tahakkuk ettiği ayı izleyen üçüncü ay sonuna kadar aktarmadığı, bu sürelerin bitimini izleyen süreden itibaren SGK'nın alacağıın takibini yapmadığı gibi söz konusu alacağa ilişkin icra takibini de, Şirketin ruhsatının iptal edildiği 2015 yılına kadar başlatmadığı tespit edilmiştir.

07.08.2015 tarihinde Hazine Müsteşarlığı tarafından, Şirketin tüm branşlardaki ruhsatı iptal edilmiş ve sigortacılık ile ilgili tüm yükümlülüklerinin, mevcut varlıkları da kullanılarak Güvence Hesabınca tedbir ve tasfiye edilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine SGK, Şirkete ait tüm dönem borç tutarına, 5510 sayılı Kanununun 89'uncu maddesi gereği gecikme cezası ve zammı uygulayarak, hesaplanan toplam borç tutarı üzerinden 6183 sayılı Kanun'a göre takip ve tahsilat işlemlerine başlamıştır.

Bununla birlikte Şirketin tüm varlıkları Hazine Müsteşarlığı tarafından Sigortacılık Kanunu'nun 17'nci maddesi ve Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Mali Bünyelerine İlişkin Yönetmeliğin 4'üncü maddesinin altıncı fıkrası gereğince teminat kapsamına alındığından bahisle SGK'nın söz konusu alacaklara ilişkin başlattığı icra takiplerinin sonlandırılması istenmiştir.

Diğer taraftan, Şirketin üst yöneticileri tarafından SGK tarafından gönderilen ödeme emrinin iptali ve borçlu olmadıklarının tespiti için açılan dava da devam etmektedir.

2019 Yılı Raporunda, 30.01.2020 tarihi itibarıyla Sigorta Şirketinden toplam 141.541.341,66 TL alacak bulunduğu; söz konusu alacağın 62.128.110,00 TL'sinin, Sayıştay Başkanlığınca hazırlanan 2019 Yılı Denetim Raporu üzerine, 12.06.2020 tarihinde tahsil edildiği; kalan 79.413.231,66 TL alacağın ise, Raporun hazırlanma tarihi itibarıyla henüz tahsil edilemediği ancak kalan tutarın tahsiline ilişkin takip işlemlerinin devam ettiği ifade edilmişti.

Söz konusu alacağın tahsiline ilişkin olarak, 12.08.2020 tarihinde, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığına bir yazı yazılarak, Bakanlıkları nezdinde 28.02.2020 tarihinde gerçekleşen toplantıda, Sigorta Şirketi tarafından 10.000.000 TL nakit, 7.900.000 TL hisse senedi (yaklaşık değeri), 10.000.000 TL gayrimenkul (yaklaşık değeri); Güvence Hesabı tarafından 62.128.110 TL nakit olmak üzere toplam 99.028.110 TL tutarındaki varlığın, taraflar arasında imzalanacak protokol ile SGK'ya devredileceği hususunda mutabakat sağlandığı; bununla birlikte, süresinde ödenmeyen tutarlara 5510 sayılı Kanunun 89'uncu maddesi kapsamında gecikme zammı ve gecikme cezası uygulanması hususunda Sigorta Şirketi yetkililerinin itiraz etmesi ve yasal faiz oranının uygulanması hususunda ısrar etmeleri sonucunda söz konusu protokolün imzalanamadığı ve dolayısıyla Sigorta Şirketi tarafından SGK hesabına yapılacak aktarımların henüz gerçekleşmediği ifade edilerek, Bakanlıkları blokajında bulunan Sigorta Şirketinin varlıklarının SGK'ya devredilmesi için gerekli işlemlerin tesis edilmesi istenilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun 19.10.2020 tarihli ve E.575574 sayılı cevabi yazısında ise, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 17'inci maddesi kapsamında Şirketin tüm varlıkları sigortalı alacaklarına karşılık teminat olarak adına bloke edilmiş olduğu, mevzuata göre Şirket varlıklarından Kuruma herhangi bir ödeme yapılmasının bu aşamada mümkün bulunmadığından bahisle, sürecin Kurumca takip edilmesi ve sigortalılara olan yükümlülükler karşılandıktan sonra kalan tutardan tahsilat yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Daha sonra Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu hitaplı, 19.11.2020 tarih ve 14163929 sayılı yazı ile Kanun'un 17'nci maddesi kapsamında Sigorta Şirketi varlıklarına sigortalı alacaklarına karşılık teminat olarak konulan blokajın koruma tesis ederek SGK tarafından yürütülen cebri icra işlemlerinin sonuçsuz kalmasına neden olduğu

belirtilmiştir. Bu nedenle, Sigorta Şirketi tarafından Kurum hesabına aktarılması gereken tutarların tahsiline ilişkin sürecin takibini teminen, şirketin iflas veya tasfiye sürecinin başlayıp başlamadığı ile birlikte, şirket varlıklarına konulan blokajın kaldırılıp kaldırılmadığı, kaldırılmış ise iflas veya tasfiye masasına dahil edilip edilmediği, kaldırılmamış ise, kaldırılması halinde işlemlere esas olmak üzere bildirilmesi hususları talep edilmiştir.

Söz konusu Kurumun 18.12.2020 tarihli ve E.704307 sayılı cevabi yazısında şirket varlıkları üzerine konulan blokajın devam etmekte olduğu, sigortalıların alacaklarına ilişkin süreçler tamamlandıktan sonra Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu lehine konulan blokajın durumunun tekrar değerlendirilerek Kuruma bilgi verileceği belirtilmiştir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu hitaplı, 21.12.2020 tarihli ve 16342131 sayılı yazıda ise özetle Tahsilat Genel Tebliği'nin (Seri No: A/1) "Tahsil Edilen Amme Alacaklarından Yapılacak Reddiyat Sebebiyle Mahsuplar" başlıklı kısmında yer alan düzenlemelerden bahisle, söz konusu blokaj tutarlarından Hazine ve Maliye Bakanlığının 6183 sayılı Kanun kapsamında alacağını tahsil etmesini müteakip nakden iadeye konu olan meblağın, iflas veya tasfiye masasına devredilmeksizin doğrudan Kurum hesabına aktarılması gerektiği belirtilmiştir.

Ancak bu yazışmalardan herhangi bir sonuç alınamamış olup, Sigorta Şirketinden olan alacak devam etmektedir.

Sonuç olarak SGK'nın 31.12.2020 tarihi itibarıyla Sigorta Şirketinden olan 40.803.199,27 TL anapara ve 48.012.347,48 TL'si gecikme zammı ve cezası olmak üzere toplam 88.815.546,75 TL alacağının, zamanaşımına uğramadan tahsil edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

BULGU 10: Bazı Belediyelerden Prim Alacaklarının Tahsil Edilememesi

Belediyelerden olan alacakların, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde yer alan kısıtlar gözetilerek 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilmediği ve 5510 sayılı Kanun'un 88'inci maddesi gereği haklı bir neden olmaksızın süresinde ödenmeyen prim alacaklarına ilişkin müştereken ve müteselsilen sorumlu olan ilgili görevli ve yetkililer hakkında takip yapılmadığı tespit edilmiştir.

5502 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde de ifade edildiği üzere Kurumun temel amacı, mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemi yürütmektir. Bu anlamda sosyal güvenlik sisteminde gelir ve gider arasındaki farkın azaltılması için tahakkuk etmiş primlerin tahsilatı büyük önem arz etmektedir.

Kurumun belediyelerden olan prim alacaklarına ilişkin tahakkuk ve tahsilat tutarlarına bakıldığında olumsuz bir tablo karşımıza çıkmaktadır. 16.02.2021 tarihi itibari ile Belediyelerden olan toplam alacak miktarı 23.664.776.674,72 TL tutarındadır.

Aşağıda yer alan tablo yıllar itibari ile belediyelerin prim ve prime bağlı alacaklara ilişkin tahakkuk ve tahsilat tutarlarını göstermektedir.

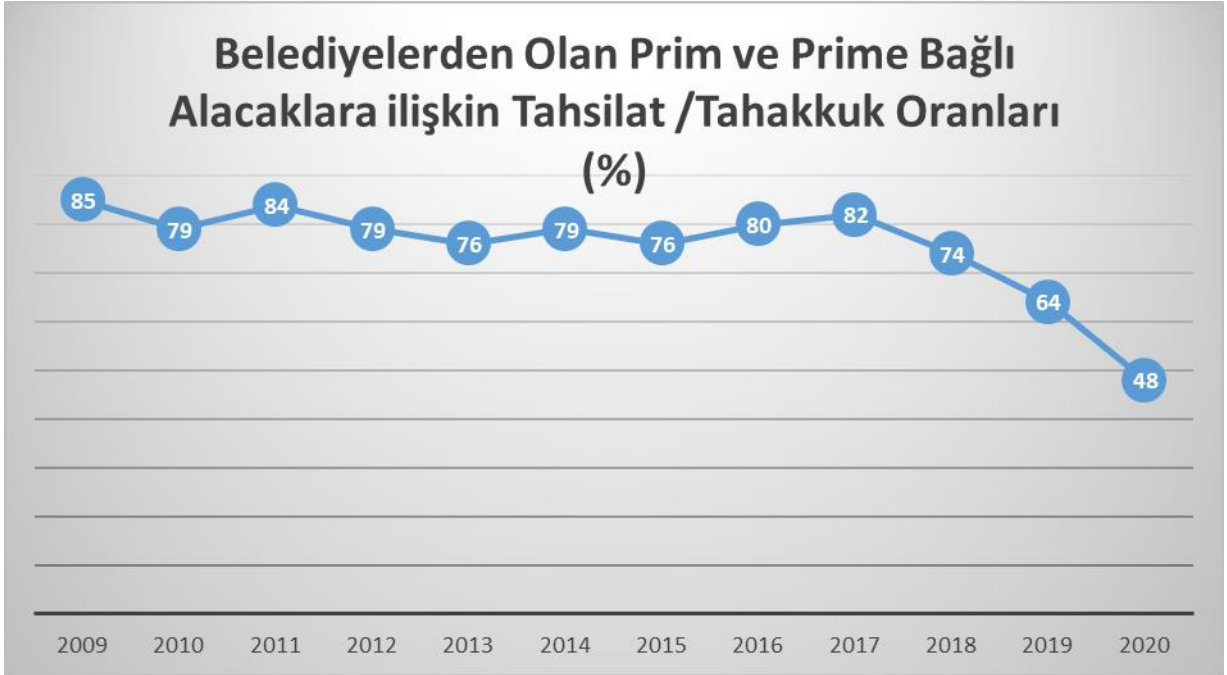
Tablo 5: Belediyelerden Olan Prim ve Prime Bağlı Alacaklara İlişkin Tahakkuk ve Tahsilat Tutarları ile Oranları

YIL	TOPLAM TAHAKKUK (TL)	TOPLAM TAHSİLAT (TL)	TAHSİL EDİLEMİYEN ALACAK (TL)	TAHSİLAT / TAHAKKUK (%)
2009	2.259.273.819,00	1.912.300.472,79	346.973.346,21	85
2010	2.696.501.595,03	2.127.099.438,50	569.402.156,53	79
2011	2.756.906.906,37	2.316.964.428,94	439.942.477,43	84
2012	3.061.309.819,20	2.422.542.516,00	638.767.303,20	79
2013	3.404.175.404,11	2.583.397.298,73	820.778.105,38	76
2014	3.875.420.842,42	3.078.951.092,74	796.469.749,68	79
2015	4.133.827.740,38	3.139.273.615,42	994.554.124,96	76
2016	4.751.652.788,62	3.809.260.942,80	942.391.845,82	80
2017	5.302.955.491,72	4.355.234.950,28	947.720.541,44	82
2018	9.178.582.705,12	6.778.970.264,96	2.399.612.440,16	74
2019	11.995.308.035,71	7.643.536.647,24	4.351.771.388,47	64
2020	11.419.983.883,69	5.457.095.586,07	5.962.888.297,62	48

Yukarıda yer alan tabloya bakıldığında tahsil edilemeyen alacak miktarının genel olarak artan bir seyir izlediği görülmektedir. Özellikle 2018, 2019 ve 2020 yıllarında tahsil edilemeyen alacak miktarında ciddi artışlar dikkat çekmekte olup; 2020 yılında 5.962.888.297,62 TL tutarında prim alacağı tahsil edilememiştir.

Aşağıda yer alan çizgi grafik belediyelerden olan prim ve prime bağlı alacaklara ilişkin tahsilat/tahakkuk oranının yıllar itibari ile seyrini göstermektedir.

Grafik 1: 2009-2020 Yılları Arası Belediyelerden Olan Prim ve Prime Bağlı Alacaklara İlişkin Tahsilat/Tahakkuk Oranları (%)

Yukarıda yer alan grafiğe bakıldığında tahsilat oranlarının düşme eğiliminde olduğu dikkat çekmekle birlikte 2009 yılında %85 olarak gerçekleşen tahsilat / tahakkuk oranının 2020 yılına gelindiğinde %48'e kadar gerilediği görülmektedir.

Belediyelerden olan prim ve prime bağlı alacakları, 23.664.776.674,72 TL tutarına ulaşmış olması ve söz konusu tutarın giderek artıyor olması nedeni ile Kurumun mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemi tesis etmeye yönelik temel amacını sekteye uğratabilme boyutlarına gelmiştir. Kurumdan alınan veriler incelendiğinde bazı belediyelerin prim ödememe hususunu alışkanlık haline getirdiğini ve Kurumca alacakların tahsil ve takip yöntemlerinin etkin bir şekilde işletilmediğini göstermektedir. Nitekim bir süre sonra alacakların bütçe imkanlarıyla tahsil imkanının ortadan kalkacağı değerlendirilmektedir.

5510 sayılı Kanun'un "Primlerin ödenmesi" başlıklı 88'inci maddesinde Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci, 102'nci ve 106'ncı maddeleri hariç, diğer maddelerinin uygulanacağı ve prim alacaklarının tahsili için muacceliyet tarihinden

İtibaren en geç bir yıl içinde icra yoluna başvurmayan Kurum yetkili personeli hakkında genel hükümlere göre kovuşturma yapılacağı; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde belediyelerin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediyeler tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirlerinin haczedilemeyeceği düzenlenmiştir. Ancak yapılan incelemelerde; SGK'nın belediyelerden olan alacaklara ilişkin haciz yasağı dışında kalan mallar ve gelirler üzerinde herhangi bir haciz işlemi tesis etmediği görülmüştür.

Öte yandan 5510 sayılı Kanun'un 88'inci maddesinin yirminci fıkrasında; Kurumun sigorta primleri ve diğer alacakları haklı bir sebep olmaksızın Kanunda belirtilen sürelerde ödenmez ise, kamu idarelerinin ilgili görevli ve yetkilileri, görevleri ile ilgili olarak Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca Kurum alacaklarının tahakkuk ettiği dönemde haklı bir neden olmaksızın süresinde ödenmemesi halinde ilgili görevli ve yetkililerden tahsili yoluna gidilebilmektedir. Ancak yapılan incelemelerde SGK'nın bu hüküm doğrultusunda herhangi bir işlem tesis etmediği görülmüştür.

Bir diğer husus ise 11.11.2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkindir. İlgili Kanun kapsamında yapılandırma imkanından yararlanmak için gerekli şartlardan biri olan başvuru koşulu, Kanuna aykırı olacak şekilde 2020/45 sayılı SGK genelgesi ile belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar için aranmamış ve ilgili idarelerin, başvuru yapmışçasına borçları yapılandırılmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde; Kurumun, belediyelerden olan alacaklarını 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde yer alan kısıtlar gözetilerek 6183 sayılı Kanun kapsamında takip etmediği ve 5510 sayılı Kanun'un 88'inci maddesi gereği haklı bir neden olmaksızın süresinde ödenmeyen prim alacaklarına ilişkin müştereken ve müteselsilen sorumlu olan ilgili görevli ve yetkililer hakkında takip yapmadığı; bu nedenle belediyelerden olan prim alacaklarına ilişkin tahsilat/tahakkuk oranının %48'e kadar gerilediği, alacak stokunun ise 23 milyar seviyelerine ulaştığı görülmüştür. 2020 yılında yaklaşık 6 milyar TL prim alacağının tahsil edilemediği hususu da dikkate alındığında alacak stokunun giderek artacağı bu nedenle takip işlemlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Sağlık Hizmet Sunucularına Verilen Avansların Süresi İçerisinde Kapatılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 3 numaralı bulguda yer almaktadır.
Sağlık Bakanlığı ile Yapılan Götürü Bedel Üzerinden Hizmet Alım Sözleşmesinin Geç İmzalanması Nedeniyle Ödemelerin Avans Olarak Gerçekleştirilmesi	2019	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 2 numaralı bulguda yer almaktadır.

Kurumun Bazı Alacaklarının Zamanaşımına Uğraması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sigorta Şirketinden Olan Alacağın Tahsil Edilememe Riskinin Bulunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 9 numaralı bulguda yer almaktadır.
Sosyal Güvenlik Kurumunun Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığındaki Hisseleri İçin Kar Payı Ödemesi Yapılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 6 numaralı bulguda yer almaktadır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü ile Yapılan Taşınmaz Trampa İşlemlerinin Sonuçlandırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 5 numaralı

			bulguda yer almaktadır.
Gerekli Şartları Taşımayan İşverenlere İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamında Destek Ödemesi Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Alacaklarının Tam ve Zamanında Muhasebeleştirilmemesi ve Raporlanmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünde 1 numaralı bulguda yer almaktadır.
Faaliyet ve Alacak Hesaplarına Ait Tahsilatların Emanet Hesaplarında İzlenmesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünde 2 numaralı bulguda yer almaktadır.

Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünde 3 numaralı bulguda yer almaktadır.
Hazine ve Maliye Bakanlığına Bağlı Muhasebe Birimleri Tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilen Tahsilatlardan Mahiyetleri Tespit Edilemeyenlerin Emanetler Hesabında Bekletilmesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Sayıştay Denetim Raporunun Diğer Bulgular Bölümünde 1 numaralı bulguda yer almaktadır.